

Convenant Cultuureducatie

Groningen 2025–2028

Groninger Gemeenten | Provincie Groningen

Convenant Cultuureducatie

Groningen 2025–2028

Groninger Gemeenten | Provincie Groningen

Colofon

Dit is een uitgave van Groninger Gemeenten | Provincie Groningen

Tekst

Groninger Gemeenten | Provincie Groningen

Beeld

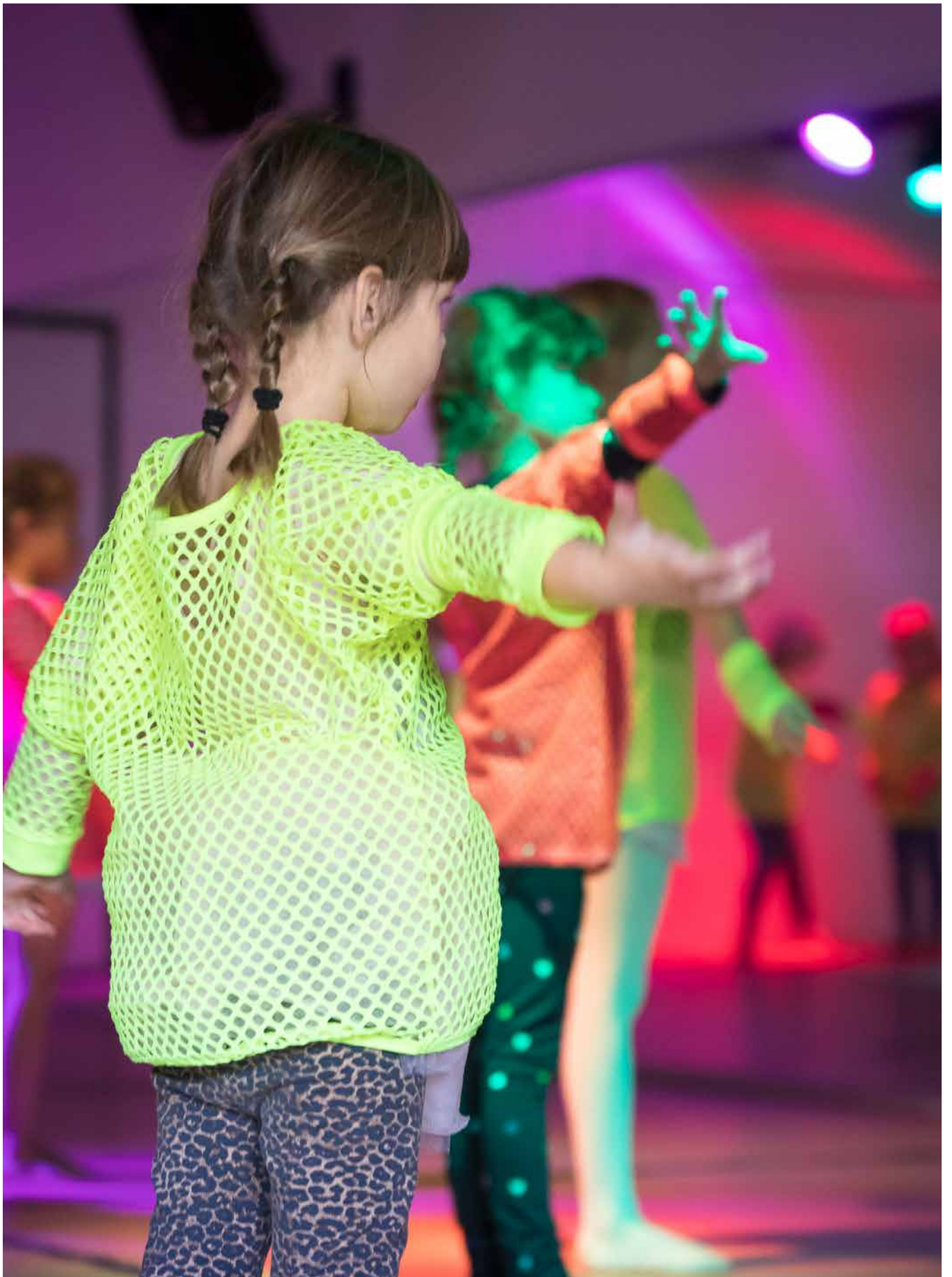
Met dank aan Stichting Kunst & Cultuur

Opmaak

Team Communicatie en studio

Uitgave

April 2025

Kinderen ontwikkelen zich tijdens danslessen

Inhoud

Gezamenlijk startpunt8

<i>Waar staan we nu?</i>	9
<i>Wat willen we bereiken?</i>	9
<i>Voor wie doen we dit?</i>	10
<i>Met wie doen we dit?</i>	10

Ambities

<i>Welke inspanningen spreken de Groninger gemeenten en de provincie Groningen af om genoemde ambities te bereiken?</i>	12
<i>Thema kansengelijkheid cultuur voor ieder kind</i>	12
<i>Thema beleid cultuureducatie</i>	12
<i>Thema deskundigheidsbevordering</i>	12
<i>Thema evaluatie</i>	13
<i>Thema Fair Practice Code</i>	13
<i>Thema fysieke afstand overbruggen</i>	13
<i>Thema lokale vertaling</i>	13

Ondertekening

14

Opgroeien in Groningen betekent dat je met plezier de wereld om je heen ontdekt.

Kinderen in onze provincie komen in aanraking met de Groningse cultuur. De cultuur in onze regio is heel divers, omdat iedere plek eigen gewoonten en gebruiken kent. Ons cultuuronderwijs maakt kinderen wegwijs en schept ruimte voor het eigen Groninger verhaal. Van de wierden tot de kerstvloed, van Aletta Jacobs tot de Groningse poffert. Kinderen leren zich verhouden tot (de Groninger) cultuur.

Kinderen leren omgaan met uitdagingen en verschillen. Zij vormen daarmee hun identiteit.

Om van jongs af aan te kunnen bouwen aan gelijke kansen voor ieder kind is goed cultuuronderwijs op school belangrijk. Door kunstzinnige en culturele activiteiten leren kinderen belangrijke vaardigheden, die nodig zijn om zich te ontwikkelen en flexibel in de maatschappij en het leven te staan. Door binnen school kennis te maken met verschillende culturele activiteiten, leert het kind waar zijn of haar interesses of talenten liggen. Buiten school kan het zich verder ontwikkelen en kiest het een eigen pad. Dit kan bijvoorbeeld binnen een verrijkte schooldag, via de kinderopvang, bij het lokale cultuurcentrum of bij een lokale vereniging.

Vol verwondering de schatten in het Noordelijk Archeologisch Depot in Nuis bekijken.

Gezamenlijk startpunt

Tijdens een bestuurlijke bijeenkomst van de Vereniging Groninger Gemeenten (VGG) op 13 april 2023 is afgesproken om een Gronings Convenant Cultuureducatie op te stellen tussen de Groninger Gemeenten en de provincie Groningen. Dit document vormt het kader dat richting geeft aan de bestuurlijke doelen van de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit 2025-2028.

Goed cultuuronderwijs vergt een lange adem en commitment van alle betrokken stakeholders. Landelijk is daarom het bestuurlijk kader Cultuur en Onderwijs¹ vastgesteld, waarin wordt aangestuurd op lokale overeenkomsten Cultuur en Onderwijs. Daarop voortbordurend hebben we een eigen regionale vertaling gemaakt, waarbij we onze inspanningen voor een langere periode vastleggen. We doen dit als overheden om onze commitment naar elkaar uit te spreken. Bij de verdere uitwerking en de uitvoering hiervan betrekken we nadrukkelijk het culturele en onderwijsveld. Binnen de Groningse situatie verbreden we onze blik naar het buitenschools cultuuraanbod. Mede door de ontwikkeling van verrijkte schooldagen (zoals Tijd voor Toekomst en School en Omgeving) en met oog op het Akkoord Cultuurbeoefening 2029 is het een logische stap om te denken vanuit samenhang tussen school en de culturele omgeving.

Jeugd dompelt zich onder in kunst in het Groninger museum

Speerpunten landelijk bestuurlijk kader Cultuur en Onderwijs 2013–2023

- OCW, provincies, gemeenten en PO-raad stimuleren lokale overeenkomsten Cultuur en Onderwijs;
- de PO-raad en OCW stimuleren de professionele ontwikkeling van leraren;
- OCW monitort de ontwikkelingen van het cultuuronderwijs;
- het Landelijk Kennisinstituut voor Cultuureducatie en Amateurkunst (LKCA) en het Fonds voor Cultuurparticipatie ondersteunen de uitvoering van het bestuurlijk kader.

Het bestuurlijk kader bouwt voort op het programma Cultuureducatie met Kwaliteit.

Waar staan we nu?

In navolging van het kader Cultuur en Onderwijs is er sinds 2013 stevig geïnvesteerd in de kwaliteitsontwikkeling van cultuuronderwijs. Vrijwel alle scholen hebben een eigen visie op cultuuronderwijs die samenhangt met hun onderwijsvisie. Tweejaarlijks vindt de monitor EVI plaats, waarin scholen hun cultuuronderwijs tegen het licht houden. Hieruit blijkt dat de kwaliteit van cultuuronderwijs toeneemt door een groei in deskundigheid van het schoolteam, de samenwerking met de omgeving, visieontwikkeling en de samenhang in het programma.

De school staat aan het roer van het cultuuronderwijs. Op de meeste scholen is een opgeleide cultuurcoördinator aanwezig, die de schakel vormt tussen de culturele omgeving en de school. De culturele omgeving ontwikkelde een vraaggerichte werkwijze. Hierdoor is er meer maatwerk voor scholen en aansluiting tussen cultureel aanbod en het schoolcurriculum.

Sinds 2021 is de ontwikkeling richting verrijkte schooldagen ingezet. Deze ontwikkeling biedt nieuwe kansen voor kinderen – juist waar dit hard nodig is – om zich buiten school cultureel, sociaal of anderszins te ontwikkelen. Er is in de afgelopen jaren gebouwd aan goede samenwerkingsstructuren.

Wat willen we bereiken?

We willen bereiken dat ieder kind in Groningen zich cultureel kan ontwikkelen zowel binnen als buiten de school en daarmee gelijke kansen krijgt.

We streven naar structurele borging van cultuuronderwijs² op school en naar sterke en toegankelijke lokale basisvoorzieningen voor cultuureducatie. Hiermee is er voor kinderen een vanzelfsprekende overgang tussen cultuuronderwijs binnen school en culturaanbod in de omgeving van de school.

² Onder cultuuronderwijs wordt al het formele funderend onderwijs over en aan de hand van kunst en erfgoed verstaan. Het betreft in het primair onderwijs in ieder geval het leergebied Kunstzinnige oriëntatie. In het voortgezet onderwijs betreft het in ieder geval het leergebied Kunst en Cultuur in de onderbouw, het vak Culturele en Kunstzinnige Vorming en de kunstvakken in de bovenbouw van vmbo, havo en vwo.

Leerlingen van groep 3 en 4 brengen een bezoek aan de Fraeylemaborg met Culturele Mobiliteit.

Voor wie doen we dit?

- Alle kinderen in Groningen van 0 tot 18 jaar.

Met wie doen we dit?

- Het onderwijs (primair-, voortgezet- en middelbaar beroepsonderwijs, speciaal onderwijs);
- Kinderopvang;
- Culturele partijen
- Hogescholen voor de kunstvakken, PABO's en pedagogische opleidingen MBO.

Ambities

Om het huidige niveau waar nodig te verbeteren én verder te borgen, is een gezamenlijke aanpak nodig waarin alle stakeholders hun inzet op de doelen afstemmen.

Het begint bij het versterken van de schoolspecifieke visie op cultuuronderwijs op de scholen. Vervolgens is een dekkend nascholingsaanbod wenselijk en lokale en regionale afstemming met aanbieders via netwerken. Dit alles leidt er uiteindelijk toe dat scholen structureel kwalitatief cultuuronderwijs bieden, die passend is bij de eigen schoolpopulatie, ligging en visie.

De leefwereld van het kind eindigt niet bij de grens van het schoolplein. Daarom richten we ons op de kwaliteitsverbetering van zowel binnen- als buitenschoolse cultuureducatie. In de huidige situatie maken kinderen binnen schooltijd kennis met verschillende cultuuruitingen. Het is nog niet vanzelfsprekend dat kinderen die dat willen, zich ook buiten school verder cultureel (kunnen) ontwikkelen. Binnen het buitenschoolse aanbod willen we extra aandacht voor een passend cultureel aanbod en de beschikbaarheid van gekwalificeerde vakdocenten. De cultuurcoach kan een verbindende rol spelen tussen kinderen, scholen, ouders en culturele instellingen of verenigingen. De ontwikkeling richting integrale kindcentra biedt kansen voor de verbinding tussen binnen- en buitenschools cultuuraanbod, net zoals de ontwikkeling van scholenkoepels waar primair onderwijs en kinderopvang intensief samenwerken of fuseren naar één organisatie.

Welke inspanningen spreken de Groninger gemeenten en de provincie Groningen af om genoemde ambities te bereiken?

We zetten de kinderen centraal en willen dat iedereen dezelfde kansen krijgt. Waar mogelijk trekken gemeenten en provincie gezamenlijk op om binnen de provincie Groningen tot een sterkere culturele omgeving ten gunste van het kind te komen. De ondertekenaars zien kansen tot samenwerking op een aantal ontwikkelthema's waarbij de volgende ambities worden benoemd:

Thema kansengelijkheid cultuur voor ieder kind

- De gemeenten spelen een verbindende rol in de afstemming tussen onderwijs, verrijkte schooldagen, kinderopvang en de lokale culturele omgeving.
- Kinderen waarvoor deelname niet mogelijk is door financiële drempels, kunnen terecht bij het Jeugdfonds sport & cultuur.
- Gemeenten met beperkte ruimte onderzoeken de mogelijkheid om een bovengemeentelijke cultuurcoach in te zetten. De provincie faciliteert het netwerk van en de uitwisseling tussen cultuurcoaches.
- Gemeenten benutten waar mogelijk de bestaande regelingen, zoals het 'Gezond en Actief Leven Akkoord'.

Thema beleid cultuureducatie

- Binnen de convenantperiode groeien we naar een situatie waarin alle gemeenten beleid op cultuureducatie hebben ontwikkeld als vast onderdeel van de gemeentelijke meerjarige cultuurvisie. De plannen worden ondersteund door vertegenwoordigers vanuit cultuur én onderwijs.

Thema deskundigheidsbevordering

- De provincie stimuleert professionalisering op het gebied van cultuuronderwijs.
- Gemeenten en provincie zetten samen in op kennisdeling rondom de benoemde ontwikkelthema's. Jaarlijks wordt een inhoudelijk werksessie gepland rond één van de thema's uit dit convenant.

Thema evaluatie

- Bovenstaande afspraken worden geëvalueerd in 2026 en 2028;
- Jaarlijks vindt er afstemming plaats met de VNG over de landelijke ontwikkelingen.

Thema Fair Practice Code

- Vanuit het beleid wordt een eerlijke en realistische beloning gestimuleerd. Daarbij wordt verwezen naar de Fair Practice Code.

Thema fysieke afstand overbruggen

- We willen dat alle kinderen kennis maken met het Groningse erfgoed en het kunstenaanbod beleven. Omdat de afstanden groot zijn, zetten we gezamenlijk in op Culturele Mobiliteit met passende afspraken.

Thema lokale vertaling

- Gemeenten spreken af een lokale vertaling te maken van dit convenant. Stakeholders onderwijs en culturele veld worden hierbij betrokken.
- Indien mogelijk ondersteunt een aanjager bij de lokale vertaling van het convenant. Zo worden kansen gesignaleerd en waar mogelijk verbindingen gelegd.

Ondertekening

Het officiële document is ondertekend door wethouder(s) en gedeputeerde(n) cultuur en onderwijs van gemeenten en provincie Groningen.

Dit convenant is niet in rechte afdwingbaar.

